Orbite v potencialu $1/r^2$

$$H = \frac{m\dot{r}^2}{2} + V_{ef}$$

$$V_{ef} = \frac{p_{\varphi}^2}{2mr^2} - \frac{\kappa}{r^2} = \frac{p_{\varphi}^2}{2m} \left(1 - \frac{\kappa 2m}{p_{\varphi}^2}\right) \frac{1}{r^2}$$

Označimo $\gamma=\frac{\kappa 2m}{p_{\varphi}^2}$. Naša rešitev bo odvisna od γ : Če je $\gamma<1$, so orbite neomejene in opazovano telo

bo odletelo stran. Če je $\gamma>1$, so orbite omejene, toda potencial gre v centru kroženja proti neskončno, zato bo Petja padla v center. Če je $\gamma=1$, pa je $V_{ef}=0$, kar pomeni kroženje.

$$H = \frac{m\dot{r}^2}{2} + \frac{p_{\varphi}^2}{2m}(1 - \gamma)\frac{1}{r^2}$$

 $\text{Uvedemo } u = 1/r, \, \dot{r} = -\frac{1}{u^2} \frac{\mathrm{d}u}{\mathrm{d}t} = -\frac{1}{u^2} \frac{\mathrm{d}u}{\mathrm{d}\varphi} \frac{\mathrm{d}\varphi}{\mathrm{d}t} = -\frac{p_\varphi}{mr^2u^2} \frac{\mathrm{d}u}{\mathrm{d}\varphi} = -\frac{p_\varphi}{m} \frac{\mathrm{d}u}{\mathrm{d}\varphi}.$

$$H = \frac{m}{2} \frac{p_{\varphi}^2 u'^2}{m^2} + \frac{p_{\varphi}^2}{2m} (1 - \gamma)^2 u^2$$

Da dobimo enačbo gibanja, še na obeh straneh odvajamo po φ :

$$0 = \frac{p_{\varphi}^{2}}{m} u' (u'' + (1 + \gamma)u)$$

Enačba ima dve rešitvi: u' = 0 in $u'' + (1 - \gamma)u = 0$. Prva rešitev je kroženje (saj je tedaj radij konstanten), druga rešitev pa je diferencialna enačba:

$$u'' + (1 - \gamma)u = 0$$

Tu se pokaže odvisnost gibanja od γ :

Če je $\gamma < 1$, dobimo za rešitev kosinusno funkcijo:

$$r = \frac{1}{C\cos\left(\sqrt{1-\gamma}(\varphi-\varphi_0)\right)}$$

Če je $\gamma = 1$:

$$u'' = 0 \Rightarrow r = \frac{1}{A\varphi + B}$$

Kar je spirala: $\lim_{\omega \to \infty} r = 0$. Če je hkrati u' = 0 pa gre kot prej za krožnico.

Če je $\gamma > 1$, dobimo enačbo oblike

$$u'' - \alpha u = 0, \ \alpha > 0$$
$$u = Be^{\sqrt{\alpha}\varphi} + Ce^{\sqrt{\alpha}\varphi}$$
$$r = \frac{1}{u}$$

Če je $B \neq 0$ in $C \neq 0$, $r(\varphi)$, je r omejen. Sicer pač ne.